

**ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ДО РОБОТИ ВЧИТЕЛЕМ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ**

Грибан Г.П.

Житомирський державний університет ім. Івана Франка,

Україна, м. Житомир, gribang@ukr.net

Анотація. Стаття присвячена професійній підготовці майбутніх вчителів фізичної культури Нової української школи. Розкрито педагогічні аспекти підготовки майбутніх вчителів фізичної культури, які охоплюють формування у них глибоких теоретичних знань, практичних умінь і навичок.

Ключові слова: *здобувач, вчитель фізичної культури, професійна діяльність, ключові компетентності, Нова українська школа, педагогічні умови*

Вступ. Професійна підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до викладання навчальної дисципліни «Фізична культура» у Новій українській школі зумовлена глибокими трансформаціями в освіті, сфері здоров'я та суспільства. Актуальність підготовки майбутнього вчителя полягає:

1) в умінні збереження здоров'я та реабілітації дітей від наслідків тривалих воєнних дій в Україні, володіння методиками фізичної та психологічної реабілітації, використання рухової активності як засобу психоемоційного розвантаження;

2) в реалізації реформи «Нова українська школа» (формування стійких навичок в учнів до здорового способу життя, уміння використовувати привабливі варіативні модулі на уроках фізичної культури);

- 3) забезпечення інклюзивної освіти в фізичному вихованні;
- 4) в безпосередній протидії гіподинамії, пов’язаної з цифровим способом життя учнів;
- 5) у володінні цифровими технологіями (моніторинг стану здоров’я учнів за допомогою смарт-технологій, організації дистанційних уроків фізичної культури);
- 6) готовість вчителя до євроінтеграції освітніх стандартів. Професійна підготовка майбутнього вчителя фізичної культури – це запорука формування життєстійких та фізично спроможних членів суспільства.

Мета дослідження – розкрити педагогічні аспекти підготовки здобувачів до майбутньої роботи вчителем фізичної культури у Новій українській школі.

Результати дослідження та їх обговорення. Педагогічні аспекти підготовки здобувачів до отримання професії вчителя фізичної культури охоплюють формування у них глибоких теоретичних знань, практичних навичок самовдосконалення, методичних умінь та ціннісних орієнтацій, щоб вони могли виховувати здорове, фізично розвинене покоління, використовуючи інноваційні підходи для формування мотивації учнів до здорового способу життя. Здобувач закладу вищої освіти має усвідомити, що фізичне виховання наразі є одним із основних компонент в системі освіти, який забезпечує реалізацію освітнього, виховного і оздоровчого потенціалу майбутнього фахівця. Однак, комплексне вирішення цих завдань пов’язане з подолання певних труднощів, які, перш за все, викликані відсутністю моделі методичної системи фізичного виховання здобувачів закладів вищої освіти та цілим комплексом помилок, які були допущені в організації і управлінні фізичним вихованням здобувачів в Україні (Грибан, 2012).

В той же час, майбутній вчитель фізичної культури – це особистість, яка вмотивовано здобуває кваліфікацію відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня під час навчання в закладі вищої освіти для

забезпечення в професійній діяльності проведення уроків фізичної культури, навчання учнів здоровому способу життя та упровадження у школі фізкультурно-оздоровчої і спортивної діяльності (Грибан, 2024). О. В. Сопотницька (2016) звертає увагу на те, що професійна діяльність вчителя фізичної культури безпосередньо проявляється в організації навчально-виховного процесу, актуалізує необхідність розширення соціально-педагогічних, психолого-педагогічних знань, оволодіння практичними вміннями і навичками, підвищує і вимагає творчої ініціативи, загальної та методологічної культури (р. 1). Найважливішим показником педагогічної майстерності вчителя фізичної культури є професійна компетентність, а саме:

- 1) спеціальна компетентність у галузі фізичної культури і спорту;
- 2) методична компетентність в формуванні знань, умінь та навичок в учнів з фізичної культури, здорового способу життя та збереження здоров'я;
- 3) психолого-педагогічна компетентність під час навчання та оволодіння знаннями;
- 4) диференціально-психологічна компетентність у сфері мотивації, розвитку здібностей, спрямованості учнів до навчання та занять фізичними вправами;
- 5) рефлексія педагогічної діяльності (Грибан, et al., 2024).

Доведено, що в останні роки відбувається покращення показників професійної підготовленості здобувачів до роботи в закладах загальної середньої освіти про що свідчить позитивний процес оволодіння ними основними освітніми компонентами та отриманий практичний досвід під час проходження навчальних і виробничих практик у школі (Грибан, 2025).

Висновки. Підготовки здобувачів – майбутніх вчителів фізичної культури суттєво залежить від змісту та структури їх професійної діяльності, обсягу виконаних ними педагогічних функцій під час навчання; рівня вимог до теоретичних знань, практичних умінь і навичок, які необхідні для роботи в закладі загальної середньої освіти для виконання проекту Нова українська школа. Встановлено, що педагогічні аспекти

формування професійної готовності здобувачів закладів вищої освіти до професійної діяльності вчителем фізичної культури Нової української школи залежать в значній мірі від підбору основних і вибіркових освітніх компонент, які відповідають змісту проєкту Нова українська школа.

Список джерел інформації:

1 Грибан, Г. П. (2012). Особливості організації системи фізичного виховання студентів-аграріїв. *Проблеми сучасної педагогічної науки. Серія: Педагогіка і психологія*, 37(2), 54-60. Ялта: РВНЗ «Кримський гуманітарний університет». Retrieved from

<https://eprints.zu.edu.ua/22211>

2 Грибан, Г. П. (2024). Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до фізкультурно-оздоровчої діяльності в загальноосвітній школі. *Науковий часопис УДУ ім. М. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, 3К(176), 190-194.

[https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3K\(176\).41](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.3K(176).41)

3 Грибан, Г. П., Мичка, І. В., Гарлінська, А. М., Оксентюк, Я. Р., Ткаченко, П. П., Скорий, О. С., & Пилипчук, П. П. (2024). Методична компетентність майбутнього вчителя – фізичної культури. *Науковий часопис УДУ ім. М. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*, 2(174), 50-54.

[https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2\(174\).12](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2(174).12)

4 Грибан, Г. П. (2025). Підготовка вчителів фізичної культури до професійної діяльності в закладах загальної середньої освіти. *Здоров’я нації і вдосконалення фізкультурно-спортивної освіти: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції*, 16-17 квітня 2025 р. (pp. 427-430). Харків. Retrieved from

<https://eprints.zu.edu.ua/45606>

5 Сопотницька, В. О. (2016). Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до тренерської діяльності в ігрових видах спорту (Автореф. дис. канд. пед. наук). Тернопіль: Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка.